

Gyoma-Endrőd Vidéke

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály
könyv- és papírkereskedésben
Gyoma, Endrőd ut.
Telefonszám: 15.

Keresztény politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap.
Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Nádudvary Mihály

Előfizetési árak:
Egy évre 26.000 korona
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Törvénytisztélet.

Az államgépzet annak rendje és módja szerint megy és forog. Egymást érik az olajozó javaslatok, rendeletek, törvények és a nagy rendre való igyekvés mellett valahogy mégis úgy látszik, hogy nincs a megkívánt rend.

Ebben rejlik némi és valamegyes igazság is, de a hiba ott van, hogy minden második ember törekszik a rendre, természetesen a saját felfogása szerint, minden második ember a törvényalkotáshoz értőnek képzei magát, a különböző rendbeli felfogásból előáll a rendetlenség, aminek természetes következménye a törvény tisztelt hiánya. Mindenki, sőt most már foglalkozási ágak szerint, a törvény felett akar állani és senki sem a törvény rendelkezései alatt.

Ennek mindenesetre megvan a maga eredő oka, első sorban az a politikai széttagoltság, amelyben vagyunk, legfőképpen az, hogy meg sem érett, ki sem kristályosodott gondolatok kerülnek paragrafusok alá.

Óvjuk a jogrendet és a jogbizonytalanság felüti a fejét a felvetődött kérdések egész özönében, aminek megint valószerű oka az, hogy nincs egy egységes cél, amerre mint a kitérőt zászoló felé haladhatnánk.

Hiányzik a holnap bizonyossága és az elmúlt tegnap bizonytalansága, vagy csalódása nem igen alkalmas arra, hogy az új reménykedéseknek magvait hintse.

Ha azt mondjuk is, hogy mindez a mostani korszellem hozta magával még mindig nem szereztük meg a törvényt megillető kötelese tiszteletet. A háború utáni idő felszabadította az indulatokat, amik, ha újra nem éledtek, de el sem is multak, így a rendkívüli intézkedések keretéből vissza kell vezetnünk

mindenkit a törvényes rend korlátai közé. És ezt nem a rendőrség, csendőrség szaporítása fogja megteremteni, hanem a polgárság öntudata, mikor látja, hogy egyforma a mérték és védelmet nyújt a törvény.

A törvénytisztélet hiányosságának járuléka, hogy a törvényhozónak nincs tisztelet. Szilágyi Dezso, Baross, Wekerle, akikre valamikor félelmetes tisztelettel tekintettünk, halpörökben is példái lehetnek annak, hogy kell a törvénytisztéletet és a törvényhozói tekin-

télyt fenntartani. A tekintélycsökkenés és a törvények tiszteltetének erre az utjára ismét rá kell vezetni a népet, hogy szigorú törvények mellett is tudja meg, mi a szabad és mi a lehet. Legyen első a törvénybe vetett bizalom ezen épül fel a társadalmi rend, erre az utra vezetnünk a felfogásoknak nem lehet olyan örödi mesteriség. Csak foglalkozni kell az emberekkel és nem kell megrálgalmazni azt, aki jószándékkal foglalkozik velük.

Rendezőbizottsági beszámoló gyűlés.

A faluszövetség kiállítás és a karácsonyi vásár rendezőbizottsága az elmúlt hétfőn tartotta Harsányi Pál esperes elnöke alatt beszámoló gyűlést. A kiállításról szóló jelentést Krásmárk Endre ügyvezető igazgató terjesztette elő, melyből a következőket közöljük. A rendezőbizottság alakuló gyűlése okt. 16-án volt. Összesen 6 gyűlést tartottak. A kiállítás ünnepélyes megnyitása, a közönség nagy érdeklődése mellett mult hó 20-án délelőtt ment végbe. Ugy a főispán, mint a faluszövetség igazgató dr. Bodor Antal, továbbá dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár és Móra Ferenc író, a szegedi Somogyi könyvtár igazgatója teljes megelégedésüknek adtak kifejezést az eredmény kiállítása felett. A kiállított közül ki lett tüntetve 91 kiállító. I. o. kitüntetését keptak 29-en, II. osztályt 32-en, III. osztályt 30-an, külön kamarai kitüntetésben részesültek 3-an. A kiállítás bevételi és kiadási tételei még nem teljesek, mivel még utólagos elszámolások is vannak. A bevétel mintegy 19.000.000 korona. A karácsonyi vásár bevétele 30 millió korona körül van, melyből 25 család, 120 gyermek élelemmel lett ellátva, 65 család között mintegy 5 millió korona lett kiosztva. A megmaradó összeg a Stefánia Szövetségé.

A rendezőbizottság Krásmárk Endrénél, mint a kiállítás igazgatójának, Záhonyi Aladárnak pedig, mint a karácsonyi vásár vezetőjének az odaadó, lelkes buzgalomért egyhangulag köszönetet szavazott, ugy dr. Kovacsics Dezso főispánnak, dr. Bodor Antal Faluszövetségi igazgatónak, dr. Tonelli Sándornak és Móra Ferenc írónak a kiállításon való megjelenésért. A sok lelkes támogatótól kívül külön is köszönetet nyertek Pétermann József főjegyző, Papp Zsigmond kiállítási tisztségviselő, Komáromi Lajos gépész, mint az ipartestület elnöke, továbbá Hartenstein Ilonka, kik példás fáradozásukkal szintén elismerést érdemelnek, így Mézáros Lajos is a rendezésben való készsége segédkezésért. A jóakarú támogatók névsora különben a következő kiegészítésre szorul. Az előző számokban s az e számban említettek kívül köszönetet mond a rendezőség a ref. egyház vezetőségének az iskolahelyiség átengedéséért, az iparos tanonciskolának a használatra adott asztalokért, az áll. polg. iskolának a növedékek közreműködéséért. Wagner Márton fakészakadémia deszkák használatáért, dr. Barta Gusztáv orvosnak az elszámolásért, s az összes adakozóknak és támogatóknak.

Pénzkölcsönöket váltóra és folyószámlára bekebelezés mellett vagy anélkül állandóan folyósít a Gyomai Gazdasági Takarékosok

149

A Pedagógiai Társaság második előadói gyűlése.

A pedagógusok intelligenciájára emelkedett gondolkodására jellemző az a példásan szép harmónia, mely a gyomai tanárok és tanítók között tapasztalható, s kik a Pedagógiai Társaság megalakítása által megteremtették Gyoma község legértékesebb és legnívósabb egyesületét. Az elmúlt szombat este tartotta a Pedagógiai Társaság a második előadói gyűlést az ill. polg. iskola tanácskozó termében. A szép számmal megjelent tagokat Vargha Gyula igazgató, ügyvezető elnök melegen üdvözölte, s örömeinek adott kifejezést afelött, hogy a gyomai pedagógusok és intézetek a faluszövettség kiállításában is élénk és szép sikerű munkásságot fejtettek ki. Majd felkereste Domokos János ref. tanítót előadás megtartására. Az olvasás hibát címen a jelen voltakknak, oly értékes, szakzsértséget és nagy gyakorlati tapasztalatot eláruló értekezésben volt részük, melynek megírására csak egy nagytudású és hivatású magaslant álló tanító képes. Utána Ruszka Sándor polg. isk. tanár érkezett az ifjúsági énektanítónak. Kiemelte rendkívüli érdekes és tartalmas előadásában, hogy a magyar ember ritmusus érzéke elsősorban, s mindjárt a francia ember után következik, s azis csak egy feltételezhető, hogy az összhangzatos ének iránt érzékenyen. Gyakorlati tapasztalatok alapján igazolta, hogy kellő kiképzéssel erre is alkalmas a mi népünk. A nagy tanulásos felolvasás általános tetszést keltett. Nagy kár, hogy nincs alkalmas szakfolyóirat, mely a Pedagógiai Társaságnak igazán értékes és tartalmas értekezéseit sokak okulására közkinccsá tehetné. A legközelebbi előadói gyűlésen közreműködnek: Priskin Gyula neveléstani értekezéssel, s Feiler Lajos „A méhek élete” c. természettudományi, bemutatásokkal kapcsolatos előadásával.

Megalakult a gyomai nemzetgyűlési képviselő választók névjegyzékének összeállítására alakult küldöttség.

Ezerint Gyoma községben öt öszeirő küldöttség, (V szavazó kör) alakult. Az 1. öszeirő küldöttség működési köre 1—500 házászámig: elnök Palotás István, h. e. Pétermann József, tag Nagy Sándor, pöttág Kocsis Sándor. 2. öszeirő küldöttség működési köre a II. szavazó kör 501—1000 háza, elnök Kovács Lajos, h. Kató Lajos. Tag: Izsó István, pöttág Gál László. 3. öszeirő küldöttség működési köre a III. szavazó kör 1001—1500 háza. Elnök Feiler Ernő, h. Pétermann József. Tag Imre Lajos. Pöttág Marjai József. 4. öszeirő küldöttség működési köre a IV. szavazó kör 1501—2050 háza. Elnök Sztójánovits Zoltán, h.

Fekete Sándor, tag Wagner Mihály, pöttág Szabó Bálint. Az 5. öszeirő küldöttség működési köre az V. szavazó kör. Elnök Máday Aladár, h. Kovács János, tag Gyalog Gábor.

Endrőd községben

az 1. öszeirő küldöttség működési köre 1—500 háza, elnök Timár Imre, h. Kurilla Mihály, tag Finta Albert, pöttág Dinya Antal. A 2. öszeirő küldöttség működési köre az I. szavazó körből 501—989 háza, elnök Kalmár Vince, h. Hunya Máté, tag Fosztó Elek. Megjelenési helye községháza 7 sz. Iktató szoba. A 3. öszeirő küldöttség elnöke Kalmár Imre, h. ifj. Uhrin Imre. Tag Kugler György, pöttág Bukovi Imre. Megjelenési helye községháza 1. sz. iroda. A 4. öszeirő küldöttség elnöke Hunya Antal, h. Szurovecz József, tag Korcsok János. Megjelenési helye községháza 8 sz. iroda. Az 5. öszeirő küldöttség működési köre a IV. szavazó kör, elnök Kovács P. István, h. Hanyecz Vince tag Moldvay Lajos. A 6. öszeirő küldöttség elnöke Varju Imre, h. Varju József, tag Kiss Nagy Sándor, pöttág B. Tóth András. Megjelenési helye községháza rendőrbiztosi iroda.

A Faluszövettség kiállítása.

Fazekas Zsigmond válasza.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

E lap f. é. 2-ik számában Juhász Imre aláírásával egy reklamáció jelent meg, melyre nézve a következő felvilágosítást adom: Én a kertészeti kiállítás Zsűrjében — magam is kiállító lévén — a bírálat alkalmával jelen nem voltam, abban részt nem vettem tehát se pro- se contra állást nem foglalhattam s a bírált tagokat nem befolyásolhattam, véleményüket nem irányíthattam — mert hiszen arra nem is volt szükségük. E szerint a reklamációnak azon kijelentése, hogy öt mint kiállított ki küldtük s az elnök pedig bent maradt — a legnagyobb kifejezéssel élve: nem felel meg a valóságnak, mert én csak a borók bírálatánál voltam jelen, ahol ő is ott volt mint kiállító. A mi az általam kiállított s reklámál által lekicsinyelt gyümölcsöket illeti, erre vonatkozólag csak annyit jegyez meg, hogy én nem eddigeskedés — melyet utálok, sem a kitüntetés végett melyre nincs szükségem, — hanem saját hasznomra és kedvtelésemlerem foglalkozom a gyümölcs termeléssel. Annyit azonban legyen szabad megemlítenem, hogy az általam bemutatott saját termésű szőlid gesztenyéit szebbet sem Gyomán sem Békésmegyében ma még nem mutathat fel. De ezt sem figyeltáts czeijából állítottam ki. Nem! Hanem azért, hogy a község figyelmét felhívjam arra, hogy a szőlid gesztenye kelivő gondozás mellett nálunk is termelhető. A legtöbb gyümölcsészettel

foglalkozó termelő abban hibázik, hogy szép és finom gyümölcsfajokat szerbe és azokat a legnemesebb jóakarattal terjesztini igyekszik. Azonban nem próbálja ki, hogy azoknak a szép és nemes fajoknak termesére a mi talajunk és kilmánk alkalmas-e.

A gesztenye itteni termő képessége ki van próbálva. Az én fám 34 éves, de közvetlen szomszédoknak, Erdneik is van már az enyém magjáról igen szép és szintén minden évben termő gesztenyefája. Ha tehát ezt a mindenkitől kedvelt gyümölcsöt, — mely nem a Nagy Bánya vidékén termő apró minőségű, de egyenesen Fiuméből hozott olasz gesztenye magról származik, mit az érdeklődés folytán hiszek is — akkor az én működésemmel meg van a kívánt sikere és ez lesz rám nézve a legkedvesebb elismerés. Ezt nem reklamirozás céljából teszem, de öszkar a termés beérése alkalmával szivesen szolgálok az érdeklődőknek néhány maggal. Hogy az általam kiállított szőlő nem volt valami rossz, abból gondolom, mert a kiállítás végén már csak ugy szőlővén a csokány maradt meg a szemeket lecsipkedték a látogatók. A gyümölcs sem lehetett nagyon csunya, mert a legszebb körte a nyíra megteztzett egy urhölgynek, hogy az őt kiserő gavalier — a kinek egyébként van módja a legszebb gyümölcsök beszerzésére, hogy az urhölgy teztészt megnyerje „elcsizelte” a legszebb körtémet. Vájlék egészségsükre.

Tisztelettel
Fazekas Zsigmond

Földbirtokrendezés Gyomán és Endrődön.

A tárgyalóbizottság javaslata

(Folytatás)

A fentiekben rendelkezésre álló kiosztható föld t. l. a vagyonváltási és háborus szerzésű ingatlanok rendelkezésre álló földjei azonban összesen csak (1247 hold 111 □-01+623 hold 698 □-01+46 hold 1116 □-01) = 1921 hold 325 □-01 területet tettek ki, mígek folytán a mutatkozó 947 hold 445 □-01 hiányzó terület pótlása érdekében szükségessé vált a további megváltás kérelmezése s ezzel függ össze a Hirschfeld Dániel-féle 474 hold 1200 □-01 terület megszerzése a nagylapos uradalomból pedig 399 hold 57 □-01 megváltása, amely ingatlanok által az egész szükséglet fedezve lesz, tekintettel arra, hogy a telki uradalom földjéből 52 hold 266 □-01 teljes értékben szolgálat a ref. egyházi földcsélesztésnek az apasatására, továbbá tekintettel arra, hogy 21 hold 524 □-01 olyan szántó terület esik a Geist uradalom déli részén meg váltott területbe, amely kiosztható.

Ugyan így, minthogy a vagyonváltási és háborus szerzésű területekből összesen csak 547 hold 1470 □-01 legelő terület állott rendelkezésre, s már megjelölt 3 helyen összesen még 670 hold 1015 □-01 területet kellett megszerezni a szükséges legelőkiégzésére. (Lenárt Bálintól 65 hold 72 □-01, Geist-birtok 149 hold 253 □-01,

Schwartz-birtok 213 hold 64 □-öl-243 hold 622 □-öl.)

Ezek a telkek az egyik részükben is a tárgyalóbizottságnak az egyes arányainak megvalósítására, illetve a megváltás módjének vonatkozó javaslatát. — Egyekben pedig a tárgyalóbizottság hivatkozik az érdemi tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvekben részletesen kifejtett indoklaira.

VIII.

Javasolja a tárgyalóbizottság, hogy Gyomán a teljes községen belül felállítandó gazdasági, szociális céljaira 20 hold kihalás-területet. Rendelkezés áll e célra a Gyoma község tulajdonát képező ugynevezett rév- és ártéri szántóföld, amelynek a XXIV. jelű iratokhoz mellélt térképen részletesen feltüntetjük. 8090 és 8122. házszám ingatlanokból felteendő területek megváltását javasolja a bizottság.

Ugyanok az ártérrepon felüntetett módomban 8122 házszám ingatlanból való igénybevétele mellett javasolja a meglévő sportterületek a kiegészítést oly értelemben, hogy az a terület a község tulajdonára maradjon, s a mindjárt sport céljaira szolgáljon.

Endrődön.

Javasolja a tárgyalóbizottság, hogy a gazdasági, szociális, sport- és házihelyek megvalósítására a község elöljáróságának a füzvénylőre vonatkozó iratok kikérését az O. F. B. aláírására.

A házaj-mellékelték van a XXVI. jelű iratoknál.

IX.

Javasolja a tárgyalóbizottság, hogy a gyomai református egyháznak juttatott 130 hold javadalmának a telki vagyonszerzési területeit a X. számú iratoknál levő térképen feltüntetett módon való kiegészítés, s a javadalomnak járadék-terei alapján való juttatását. Javasolja az endrődi Kondoros-tanyai r. kath. lelkeség javadalmának a község követelésével fekvő és VI. jelű iratok szerinti Becher Rezső tulajdonából megváltott ingatlanokból való kiegészítést.

A 29. jelű iratoknál levő kimutatás szerint feltüntetett endrődi iskolák telkeinek a kormányhatóság rendelkezébe meghatározott kiegészítése céljaira a kisebb, szomszédos területek megváltása szükséges.

A köcsörhegyi, mihóti, déce-páskusi és öreg szőlőbeli iskolák telkeinek részint építkezési, részint gazdasági esaklatos célokra való megfelelő kiegészítése indokoltnak tartottatik, tekintettel arra, hogy a két kiegészítési- és megváltási jogszabályokban megengedett esetek, holott alul maradnak, a kártalanítás módja és mértéke pedig egyáltalán megállapítást nyert, a tárgyalóbizottság javasolja, a föld kiegészítésének megengedését. A vonatkozó iratok és a területi kimutatás eredetben mellékelve vannak.

X. A kisbirtokok erősítése.

Javasolja a tárgyalóbizottság, hogy Schreiber Isidor örökösének a tulajdonából megváltott Cséji-birtokból apróbb parcellákban kiosztásra kerülő jobb minőségű 129 hold 128 □-öl területet vérszántó kiosztása után, circa 190. hold 1224 □-öl, apróbb részletekben való szétosztására alkalmatlan szikes terület, valamint az övv. Polack. Ártérrepon tulajdonából megváltandó 66 hold kiterjedésű és 4 kőbányás helyen fekvő gyengébb szikes minőség, s

egy apróbb parcellákban való kiosztásra szintén alkalmatlan, — összesen tehát 281 hold 1224 □-öl szántó az igényű kisbirtokokok erősítésére használtassék fel és az egyenként való szétosztás mértéke a végrehajtási eljárásra utalassék, — tekintettel arra, hogy a támasztott igények kielégítésére több föld volna szükséges és a rendelkezésre álló kevesebb föld szétosztásának terve célszerűen az O. F. B. elvi elhatározása után lesz elkészíthető.

XI. Vitézi szék.

Javasolja a tárgyalóbizottság a vitézi szék céljaira 250 hold földnek a juttatását. Ennek a területre az össz-szükségletben bennfoglalatik, s minthogy a földhozjutatandók egyrésze a megszerzett apróbb háború-birtokok nyerneki majd elhelyezték, a vitézek a felállítandó tanya központokban nyernék kiegészítését, ahová kitéleltetésük annál inkább indokolt fogna lenni, mert a legmegbízhatóbb és legérdemesebb vitéz katonának tanya-központokban való elhelyezése kívánatos.

(Folyt. köv.)

Műkedvelő.

A gyomai iparos és kereskedő ifjak önképzőköriének műkedvelő előadására a Karácsony alatt tartott és nagy sikert aratott s amint már azt irtuk is közzikvára megismétli f. évi január 18-án (vasárnap). Músortra kerül „Az ördög mátkája” című népszínmű.

Az előadás tiszta jövedelmét feléreszben Ürményi Lajos, neves színművészünknek juttatjuk, aki a magyar művelődési szolgálatában, itt közöttünk is, annyi szeretettel karolta fel a szép és nemes gondolatok tovább való palántázását; feléreszben a gyomai szegényház lakóinak adományozzuk. Hiszszük, hogy ezt a célt és nemes törekvést kellőképpen támogatja a mi közönségünk, aki megértette a Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak kulturális törekvéseit.

H I R E K

Mult. Jelen. Jövő.

Ezer esztendő viharzott felett Magyar népem. Voltát nagy és szabad Határid három tenger partig értek Népek rettekék fegyverrel zavard.

Ma? Is körtölt apró kicsi népek A szemüfépből lesznek mind nagyok, S téled, hazából már annyit elvettek, Alig fele, mit Trianon hagyott.

Arad, hazánknak gyászos Golgothája, Hol annyi hős vérzett ártatlanul, Kassa, dicső Rákócziék sirtányja, Cseh, öldökelt kére került dinokul.

Ha ez így tart, mi marad a Magyarból Mire a másik ezer év eljő? Csupán emlék a drága szép napokból Dicső emléket fájón hirdetők.

De nem! Van jog, igazság a világon, Él még a Magyaroknak Istene! Nagy és dicső lesz még, egyszer ez a hon Es nem lesz csonka ország csűf neve.

Csak összetartva, egyetértve éljünk, E két eszme töltse be kebelünk! Akkor lehet még szép jövőt remélnünk S holmi hitvány nép nem paczkáz valjünk.

Miként Krisztus után a hátsandítvány Nem retegelt mártírságot, halált! A mester igéit híven tanítand! Hitenek számos híveket talált!

S a szent hit dőltette a világot, Milliók szive fogadák be ezt Nem ártóan nem volt: leszi! Jóssát! Diadalmaskodék a szent kereszt.

Jusson eszünkbe Széchenyi jóslata Magyarok nem volt: leszi! Jóssát! Jó Jelennek bár mily szomorú vala E jóslatot be vártja a jövő.

Ürményi Nagy Lajos.

Pályázat a gyomai községi irnok adóellenőri állásra. dr. Pálka Pál, a gyomai járás főszolgabírája pályázatot hirdet egy községi irnok állás betöltésére. A kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvények f. hó 31-ig nyújthatók be. Az állás elnyerése különösebb képesítés igazolásához kötvé nincs.

Adóügyi ellenőri állás - Endrődön. Endrőd községben lemondás folytán egy adóügyi ellenőri állás freedet meg. Pályázatok az igazoló okmányokkal f. hó 31-ig nyújthatók be a gyomai járás főszolgabírájához.

Állatbetegségek. A lépece, juhhimlió, sertéspesztis Gyomán és Endrődön járvány-szerűen lépett fel.

A gyomai főszolgabíróság táncmulalmakból eredő jótékonycélú adomány felvételése. A gyomai járás főszolgabírája a táncmulalmakok engedélyezése útjánából jótékonycélra néla lefelétele adomány összegét Gyoma község előjáróságának 325 ezer koronát. Endrőd község előjáróságának 375 ezer koronát küldött meg azaz, hogy azt a nyomorenyireli bizottságnak kézbesítse oly céllal, hogy ezen összeg felhasználásán különböző nélkül kizárólag a helyi agrár iskolás gyermekek felruházására fordítandó.

Panaszos levél. Ugy. Miták, a gyomai kiállítással kapcsolatos panaszok is kavarodtak, ami még maigán nem simul el. Bajnok nem baj, mert csak az a panasz, hogy megvan a kellő önbizalom és egy megfelelő időben rendezendő kiállítás esetében meg nagyobb lelkesedéssel tehetőnek érvényesítésre jutni azok az érők, amelyek érdes emének munkát végeztek ugyan, de az kiállításban nem juthattak, így arról szől a — panaszos levél, amit az állatbiakban közölünk: — A gyomai faluszabvány 1924. dec. 20-án rendezett kiállításon az állatállami készített és kiállított ruháért III. díjazásban részesültem, ami a kiállítás munká érdemével nem arányos és mint kiállításnak becsmárványt érzékenyen érelek. A kiállítás son nem gyáripari munkával, hanem saját tudomás és szorgalmam eredményeként felmutatásával vettem részt, így arra megfelelő elbírálást kérek, mert az a minőségű egy iparos embert törekvésemnek nem előresz, hanem visszahat. Tisztelettel Vajdas Antal szabómeister. — Ajánlás. Cs. a panasz is a kiállítás rendezőségének figyelmébe.

Új postamester Endrődön. Az endrődi postahivatal vezetési Kádár Márton postamester vette át, aki hosszabb ideig Csongrádon, utóbb Battonyán vezetette a postahivatalt.

Jóka Ünnepe. Február havában újabb nagy ünnepet ül a magyar nemzet Jóka Már születésének százéves évfordulóján. Örömlőnek gyúlnak a megcsontított haza hátráin és búszkeséggel hirdetik a világnak a magyar faj teremtőjére. Gyoma közönsége is méltón akarja megünnepelni a nagy mesemondó emlékét. Dr. Záhonny Aladárné urnó, kir. járásbírósi elnök neje és Hreblay Lajos tanár fáradoznak azon, hogy az ünnepelt meg szerveztesse. Febr. 1-én vasárnap este van terve vége a műsor est. A centennáriumi ünnepélyek pontos műsorát és szereplőit a következő héten megjelenő lapban tesszük közzé.

Meghívó. A Gyomai Sport Club f. hó 18-án, határozatközlétségen esetén f. hó 25-én tartja évi rendes közgyűlést az alábbi tárgy sorozattal, melyre a tagokat ezuton hívja meg az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Beszámoló és jelentés az 1924. évről 2. Tisztújítás. 2. Az alapszabályok 1, 10, 11, 12, 18, 19, 20, 23, 24, 25 és 26 §-ainak módosítása. 4. Indítványok. A közgyűlés a jeltett napon délelőtt 11 órakor az Uri Kaszinó helyiségében lesz megtartva.

Tömeges lakásépítések parcellázható telekfontókat keressen megvételre, mert az Országos közérdeklő lakásépítő mo: t már a tavaszi építési mozgalmak komoly előkészítéséhez tervszerűen hozzáfogott. Miután különösen városokban az építeni szándékozó lakásigénylők részére sok esetben nem állnak kisebb alkalmis házhelyek rendelkezésre, a Lakásépítő lehetőleg megszerzi a nagyobb fömőket és feldarabolva bocsátja az igénylők rendelkezésére. Tekintve a dícséretes cél rendkívüli sűrgős és közérdeklő voltára felhívják a közönséget, hogy az alkalmis telekfontókat mielőbb jelentse be az Értékesítő és Építő Részvényársaságán Bpest Fgb. Sándor-u 4. Jelenkezzenek olyanok is akik bizonyos tőke fölött rendelkeznek és törlesztésre lakást szándékoznak építeni.

A tisztességes reklám az üzleti világban. Hosszu évek során át nélkülözle az ipari, kereskedelmi és gazdasági élet, egy megbízható munka hiányát, mely a háborús viszonyok által összezúrt reklámélet jelenlegi helyzetét pontosan visszaábrázolta volna. A hirdetés és reklám terén fogalmat képező Rudolf Mosse hirdető iroda az első, amely ezt belátva, költséget, fáradságot nem kímélve egy 50 oldalas Magyarország Újságkatalógust bocsátja az érdekeltek rendelkezésére. A katalógus egy sok éveszedes gyakorlattal és tapasztalattal bíró hirdető vállalat szakutasá- és, becstelenségét és áldozatkésztségét dícséri. Tartalmazza a Magyarországon megjelenő összes napi szak- és időszakos lapok, folyóiratok stb. csoportosított jegyzékét. A katalógus minden komoly vállalatnak díjazalul küldetik meg, s remélhető, hogy a hirdető közönség belátva a mai világban nélkülözhetetlen reklám és hirdetés szükségességét, ismét bekapcsolódik a békebeli arányokat öltő rekláméletbe. Komoly érdeklődőknek ingyen küldi meg az értékes munkát a Rudolf Mosse hirdetőiroda Bpest VI. Podmainczky-u 49.

A bécsi nemzetközi árumintavásár igazolásága az idei tavaszi országos vásárt márc. 8-14-re tűzte ki. A vásárra vonatkozó felvilágosítások, valamint a vásár látogatására vonatkozó felvilágosítások, valamint a vásár látogatására feljogosító kedvezményes igazolványok a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál szerezhetők meg.
Vadászból Endrődön. A farsangi mulatságok legvonzóbb eseményét a vadász-bálet szerdán este tartotta meg az Endrődi Vadásztársaság. A Korona vendéglő feyesen kiválóított és impozánsan díszlettel mebrtelt nemcsak a muláni vágó fiatalaság, leányok

és asszonyok, hanem az idősebb vendégek is kora reggelig táncoltak a ropogós csárdást, melyet Farkasinszky Imre muzsikált.

Színházi Élet. Debrecenben mutatták be az első magyar revüt. A szombathelyi szerelmi dráma, a győri reklámból képei és még sok riport és fénykép tartkítja a Színházi Élet gazdag vidék rovatát. A Színházi Élet ma megjelent új száma három nagy premier a Délbáb, Monna Vanna, Új bávány képei és kiváló írók tollából értékes beszámolók közöl. Rendkívül érdekes riportok és képek mellett folytatódik a híres Liebstöckl Jeritza regény, majd Kálmán Jenő illusztrált novellája, Békeffy László viccclapja, nagy kottaméliklet a Postás Katicából, új terjedelmes, érdekes képzőművészet rovat, szenzáció filmrovat, melyben Balogh Valentino a Csókról írt cikket, tartalmas divat, sport, auto, zene, szépségápolás stb. rovatok tartkiják a Színházi Élet új számát, mely a Vorós ember teljes szövegét, mint darabmélékletet is közli. Ince Sándor népszerű hetilapjának ára 8000 korona, negyedévi előfizetés 80.000 korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet körút 29.

A korona mozgóban Endrődön ma, vasárnap Beila Doma 7 felvonásban kerül vetítésre. E lekött, tárgyú dráma mellett egy kitünő burlasz is van műsoron.

Kronika.

*Búske most magára
A gyomai járda
Mert hogy készül kérem
Majd a betonjárda.*

*Ahol hangos koppel
Szikrárt ver a patka,
Az mondják nem telik
Ebbe most már hat hó.*

*S új örömmel indult
A bánomkert tája
És járdáról suttog
Minden peréfája.*

*Hát még a Beszenszeg
Menyecskeje, lánya,
A főjegyzőnk hosszú
Életét kívánja.*

*Kik a városházán
Rég odabent ülnek
A sima utstnek
Rettenően örülnek.*

*Ők eddig bottlottak
Szinte szakadatlan,
De a sima jarda
Nem lesz-e szokatlan?*

*Ha egy kicsit ázik
Igen-igen sikos,
S elvágódik rajta
Schwartz éppugy, mint Sipos.*

*Aki esküdt ember,
Vagy céhbeli fajta,
Ne nézse a tornyot
Hány óra van rajta.*

*Mert hasztalan nézi,
Ázást mondom éppen,
Jár a négy oldalán
Pont négyféleképpen.*

*Szeme a négy oldalt
Amig körüljárja,
Esetleg kicsúzik
Alóla a járdá:*

S P O R T

Február 15-én lesz az első bajnoki futsal-mérkőzés. — Sorsolások a Dél-kerület csabai alosztályában.

Február 15. Törökves-Kave, Turul-Csak, Omtk-Előre, Gymte-Otk, Mac-Vasas.

Febr. 22. Kave-Bte, Omtk-Csak, Előre-Gymte, Mac-Gysc, Törökves-Otk
Márc. 1. Mac-Kave, Törökves-Bte Előre-Csak, Vasas-Gymte, Gysc-Otk.
Márc. 8. Mac-Törökves, Otk-Vasas, Turul-Bte, Gymte-Omtk, Gysc-Előre.

Márc. 15. Mac-Omtk, Bte-Előre, Vasas-Kave, Gysc-Turul, Gymte-Csak, Márc. 22. Turul-Mac, Vasas-Omtk, Otk-Előre, Gymte-Gysc, Törökves-Csak
Márc. 29. Mac-Csak, Omtk-Bte, Kave-Előre, Gymte-Törökves, Vasas-Turul.

Apr. 5. Mac-Előre, Csak-Bte, Kave-Omtk, Turul-Otk, Vasas-Gysc.

Apr. 12. Gymte-Mac, Bte-Gysc, Kave-Otk, Előre-Turul, Vasas-Csak, Törökves-Omtk.

Apr. 19. Otk-Omtk, Gysc-Törökves, Mac-Bte, Turul-Kave, Előre-Vasas
Apr. 26. Kave-Gysc, Bte-Gymte, Csak-Otk, Előre-Törökves, Turul-Omtk
Május 3. Bte-Vasas, Mac-Otk, Kave-Gymte, Gysc-Csak, Tör-Turul.

Május 10. Otk-Bte, Törökves-Vasas, Omtk-Gysc, Turul-Gymte, Kave-Csak — Pályaválasztók az előálló egyesületek,

Kéri Istvánné fatelpeán hasabos és aprított tűzfa kicsinyben és vaggonteliten, valamint bogrnáru u. m. kőr is kerék és küllő, faragott nyirfa kocsirud állandóan kaphatók.

Uj kertben 4 hold föld és 2 láncc 1200 négyzetű szőlős és oltott gyümölcsfás kertföld részfelvezetésre is sűrgősen előad. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Kiadó haszonbérbe azznál 64 hold föld ösi vetéssel együtt a szarvasi országot mellett. Ugyanott örökaron előad 1 és fél csudaballai részvény. É. Mezőberény II. ker. Nagy ucca 71 szám alatt.

198 ezer kor.

párja a legjobb minőségű amariak gyártmányú NOI HOCIPÓNEK. Finom sziliszkin szőrmével 235 ezer korona.

310 ezer kor.

eredeti Reithoffer-gyártmányú extra 1-3 minőségű, magas-szárú NOI HOCIPÓ finom tevező bíléssel.

200 ezer kor.

elsőrendű gyártmányú GYERMEKCIPO

100 ezer kor.

párja a legribb közismert, legjobb gyártmányú nyelves NOI SÁRCIPÓNEK. Férfi-nagyságban 110 ezer korona

GYERMEKSÁRCIPÓK . . . 65-75 ezer kor.

TEVEZŐS HÁZICIPÓK 1-a minőségben áthatós bőrtalppal . . . . . 90 ezer kor.

TORNACIPÓK gummi, bivábórtalppal, olcsón.

SCHAFFER CEGNÉL Bpest Döbrentel-tér 4 Tefeleu 5-71. Kereskedőnek engedélyme. Vidékre utazvételre. Alapítvánny 1898.

50 ezer K. 40, 47, 48-as számú férfiacipó. 40-48-as számú női sarcipó.

Egy afrikai éjszaka.

Marokkói bűnügyi regény.

(8)

Elmondotta pontosan, hogy mi történt vele, kétekedve hallgatták, de mikor az üveg-szemű elmentte, akitől Burrows az utat tudakolta, egyszerű figyelni kezdtek és felszólították Elizt hogy pontosan írja le az üveg-szeműt. Szerencséjére Eliz ezt meg tudta tenni, mert éles megfigyelőképessége és jó emlékezete volt.

— Tudja Ön, milyen gyűrű volt az?

— Nem tudom. Megvettem és becsületesen megfizettem érte.

A három benszólított most egymásközött tárgyalt.

— A barátja gonosz emberek kezében van — mondotta angolul a tolmács.

— Segítsenek rájta! Jól megfizetem ha segítenek. A gyűrű egyáltalán nem fontos nekem, arról szívesen lemondok. Tudnak segíteni?

— A barátaim ismerik a házat, ahol a gonosz ember lakik. Lehet, hogy ott van. Megfogják nézni.

— Jól van mondotta Eliz megkönnyebűlten. — Mondja meg nekik, hogy ha megtalálják, nagy jutalmat kapnak. Én is velük megyek.

A tolmács a fejét rázta.

— A barátaim egyedül mennek. Ön itt megvárja őket.

— Inkább visszamegyek a szállóba.

— Mig a gyűrű nincs meg, itt kell maradnia.

— De én nem akarok itt maradni.

— Lehet, hogy igazat mondott, lehet, hogy nem. A barátaim nem nagyon hisznek Önnek.

Mielőtt Eliz még egy mozdulatot tehetett volna védelmére, már egy szűk ajtón át egy sötét helyiségbe dobták és a következő pillanatban már hallhatta, hogy az ajtót kulcsal bezárják. Oköllel verte az ajtót, de semmi választ nem kapott. Fogoly volt.

Lázasan gondolkozni kezdett. Tudta, hogy nem közönséges rablóval van dolga. A gyűrű! Vajon mit jelenthetett a gyűrű?

Várázstörténetek, rémesek jutottak az eszébe, amiken Európában, vagy Amerikában csak nevezeti volna, de itt Keleten bezárva egy ismeretlen mohamedán város, ismeretlen házába, itt minden lehetségesnek látszott.

Körtülnéz: talán van mód a szabadulásra. Könyvtől megállapítania, hogy a sötét helyiség egy szűk étéskamra. Az egyik ajtaja az üzletbe nyílt, a másik — lánccal megerősített — az ellenkező irányban levő utcára, vagy talán egy udvarba. Felállott egy padra és onnét könnyen megállapította, hogy az ablakon át nem lehet megkúlnie a leláncolt zárat felnyitni, de kísérleteivel oly hangos lármát csinált, hogy abba kellett hagynia. Mást kellett megkísérlelnie. Erősen kopogni kezdett az üzletbe vezető ajtón és hangosan kiabált:

— Uram! Uram!

Kopogása és kiabálása sokáig válasz nélkül maradt, de végre mégis csak megszólalt az elölbi tolmács. Maradjon nyugodtan. Várnia kell.

Uram, nagyon kérem hallgasson meg. Fontos mondani valóm van, olyan, ami aranyt jelent Önnek.

Szünet következett. Az arany szó kele-

ten ritkán marad hatáskünn. Rövid hallgatás után a tolmács kezdte újra a beszédet.

— Nem tudom elbocsájtani — mondotta.

De legalább beszélni akarok Önrel.

Menjem hátrább az ajtóval. Az ajtó kinyílt és a bódé tulajdonosa Eliz állott. Arca épp oly sötét, tekintete épp oly bizalmatlan volt, mint mikor Eliz történetet tolmácsolta.

— Mit akarnak tőlem? — kérdezte tőle Eliz.

— Itt kell maradnia, míg ezek az emberek megkapják a gyűrűt.

Hová mentek?

Folyt. köv.

583/1924. sz.

Árverési hirdetésny.

Alulírott kir. Járásbírósi végrehajtó közírré teszi, hogy a budapesti Központi kir. Járásbírósnak 6750/1924. sz. végzésével Schwarcz Testvérek budapesti cég javára 708,743 korona tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság felül foglalt és 7.090,501 koronára becsült bolti állományok és bolti arucikké a gyomai kir. Járásbírósnak Pk. 1588/1924. sz. végzése folytán Gyomán az 1361. sz. a. házánl 1925. évi január hó 22-én délelőtt 9 órakor az alapfoglalt és a többi felül foglaltok javára is nyilvános bírói árverésen el fognak adatni.

Békéscsaba, 1924. december 31.

Sonnenfeld Ármin s. k.
kir. biz. végrehajtó.

Gyomán a Nap-ucca 100 sz. alatti ház szabadkézből örökön eladó. Bővebb felvilágosítás Árok-ucca 50 szám alatt.

Eladó egy erős 6-os magánjáró, Dorn-féle herefejűvel felszerelt Magyar állami cséplőgarnitúra felerésze, kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Gyomán, Rákóczi-ut 655. sz. Szilágyi Ferenc gépész-nél.

Földbírtokos, vagy gazdálkodó helyre házvezetőnő ajánlikozik. Cim a kiadóban.

Bodrogkereszturi terméskő

A LEGOLCSÓBB ÉPÍTÉSI ANYAG
Könnyű volta a legmesszebb vidékre is el-
bíra a vasuti fuvardíjat. — Megrendelhető,
FÜHRER MIHÁLY közbánya tulajdonosánl
NYIREGyhÁZÁN, Egyház-ut. 24. Telefon 14.

50

millió koronát

ad a

PESTI NAPLÓ

előfizetőinek és olvasóinak

RÉSZLETEK

A PESTI NAPLÓBAN

Könyvek

Jack London

legujabb regényei:

Farkasvér — — — — —	58,800 K
Fehérek és színesek — — — — —	74,000 „
Észak Olodessza — — — — —	48,000 „
Kalandok Világa — — — — —	48,000 „
A hold völgyében — — — — —	96,000 „
A vén kalóz kincse — — — — —	88,000 „
Smárk — — — — —	74,000 „
A lázadók — — — — —	48,000 „

Courths-Mahler

legujabb regényei:

Az Ó felesége — — — — —	30,000 „
Becsületbeli adósság — — — — —	26,000 „
Lóla hercegnő — — — — —	30,000 „
Szilárd Orsolya — — — — —	22,000 „
A csillagok felé — — — — —	37,000 „
A konzul felesége — — — — —	30,000 „
A munka nemesít — — — — —	30,000 „
Tengerszem tükre — — — — —	37,000 „
Eva — — — — —	80,000 „
Órök hűség — — — — —	37,000 „
Tiltott szerelem — — — — —	47,000 „
Tied vagyok — — — — —	48,000 „
Reizbach urnője — — — — —	40,000 „
Egy asszony akit nem szeretnek — — — — —	30,000 „
Bocsáss meg Lóri — — — — —	30,000 „
A kertészek Katója — — — — —	30,000 „
Ó, ifjú királyom — — — — —	37,000 „
Mit vétettem elened — — — — —	40,000 „
Egy asszony — két férfi — — — — —	44,000 „
A bükkös mélyén — — — — —	30,000 „

Marlitt

regényei:

Bagolyvár — — — — —	37,000 „
A tisztartóék szolgálója — — — — —	37,000 „
Aranyos Erzsike — — — — —	37,000 „
Második feleség — — — — —	37,000 „
Pusztai királykisasszony — — — — —	44,000 „
A keresk-mi tanácsos házánál — — — — —	37,000 „

Göre Gábor

könyvei:

Göre Maritsa lakodalma — — — — —	22,000 „
Göre Gábor bíró ur könyve — — — — —	22,000 „
Bojgás a világba — — — — —	22,000 „
Tapasztalatok — — — — —	22,000 „
Kátsa — — — — —	22,000 „
Durbints sógor — — — — —	22,000 „
Vesződelmek — — — — —	22,000 „
A pesti ur — — — — —	22,000 „

Ezen könyvek azonnal kaphatók
Nádudvary könyvkereskedőnél, Gyoma.

A fővárosi söröző r.-t. szenzációs
sörkülönlegessége a **180r**
MALÁTA PEZSGÓ

Pénzkölcsönt

Állandóan a legelőnyösebben folyósít folyó számlára, ingatlanra bekebelezés mellett, váltóra 1-től 6 havi időre, tőkétet heti, vagy havi kamatozás mellett a legjobban gyümölcsöt

Bácsy és Társai Bank
Rákóczy-ut Ehrmann ház.

Fajborok

Fried Géza gyomai borkereskedésében lakodalmakra, disznótorokra nagyban és kicsinyben mindenkor kedvezményes áron kaphatók.

Hegedűiskola

megőrzésére a legalkalmasabb. Hohmann-Block-té IV fűzetben. Fűzetenkint 63000 K. Megrendelhető Nádudvary Mihály könyvkereskedésében Gyomán.

Egy csudaballai

részvény pénzért vagy buzdért sürgősen eladó, Értekezni lehet

Gyomán 625. szám alatt!!

Üveg és porcellán.

Kovács József endrődi-uti kereskedésében üveg és porcellán tárgyak nagy feltűnést keltő kivitelben érkeztek. Kiszárazási és lakodalmi bevásárlásokhoz a legelőszbb forrás.

Eladó

Kalocsa Mária bánomkertje. (836. □-01) Érdeklődni lehet személyesen vagy írásban a tulajdonosnál. Budapest, József-körút 16. II-ik em. 70. szám.

Endrőd községben (Békésmegye) Selyem-ucca 661. sz. ház jó forgalmu fűszerüzlet portékával és berendezéssel, 4 szoba, konyha, kamra mellékképalattal más vállalat miatt

Előre eladó.

Bővebb felvilágosítás a helyszínen megtudható.

Iparosok! Kereskedők!

Az új ipartörvény

darabonként 15.000 koronáért kapható Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél Gyomán

RÉSZLETFIZETÉSRE
újbol kaphatók a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER-ER. MARSHALL. BÉLYEK. TÁRS.

Családi és ipari varrógépek raktáron

Sálus István

villanyszerelő és műszerész

Gyoma, Endrődi-ut 791. Molnár rőfűskereskedővel szemben.

Ha nincs pénze

ugy forduljon a gyomai Gazdasági Takarékpénztárhoz, ahol állandóan folyósítanak pénzkölcsönöket váltóra, folyószámlára, ingatlanokra, buza-fedezetre a legelőszbb kamat mellett.

„Uj és használt gazdasági gépeket veszek és eladok.

Daráló és gazdasági őrlőmalom elismert ön-élelőző műkövel, golyóscsapágyakkal, nagy :: teljesítő képességgel, kis erőszükséglet. :: 200 kg., 300 kg., 400 kg. teljesítmény óránként 5.000,000 K, 6.200,000 K, 8.800,000 K.

Saját érdekében kérjen ajánlatot

DEMBITZ, géposztály
Budapest Gyár-ucca 5. sz. "

Olcsó bor

Kovács József endrődi uti talmérésében a bor literje 20.000 korona.

I-a velour női kabátok 1 millió koronától, jóminőségű posztó női kabátok 600,000 koronától feljebb kaphatók

Arvai Jenő
kékesillag áruházában,
Békéscsaba, Szent István-tér 8. sz.

Eladó egy motoros cséplőgép garnitúrafele-része. Értekezni lehet Gyomán Rákóczi-ut 668. sz. alatt.

Mészáros

rőfűs és divatáru üzletében Gyoma. Telefon sz. 30. Endrőd-ut. Farsangi, báli és tavaszi újdonságok beérkeztek, melyre felhívom t. vevőim figyelmét minden vételkötelezettség nélkül; tekintse meg újjabban kibővített raktáramat:

I-a Trikó selymek minden színben 155
I-a Crepdesin " " " 180
90. széles Sapone " " " 85
80. széles Mosó s. eg. neh. min. 98
120. szél. v. Sveici gren. min. sz. 48
" " Opál batisz. és s. f. gren. 45
ezer korona. Szövet különlegességek nagy választékban kaphatók.

Kedvező fizetési feltétel

mellét elvállal teljes épület munkát. Raktáron van állandóan kész ablak 120 cm. magasságig minden kivitelben. Ugyazint elkészít üvegezést, képerkeretést, foltos és vaktükrök javítását. Kész képtükrös és tükrő-üveg állandóan raktáron van. Üzemeknek, uradalomoknak és asztalosoknak üvegezt 25%-kal olcsóbban készit.

Bary Pál

asztalos és üveges Endrőd Deák-utca.

INGYEN OLVASHAT

Nádudvary Mihály kölcsön könyvtárából, ha LAPUNKRA FÉLÉVRE ELŐFIZET Minden előfizető teljesen díjmentesen minden költség nélkül használhatja a cég kö-öcsönkönyvtárát. Elegendő az előfizetési nyugtát felmutatni azonnal választhat könyvet.

Egy fűszerüzlet berendezés 64 főikkal eladó. Bővebbet Stanyik Lajos kereskedőnél Endrődön.

Beinschroth József örökösének tulajdonát képező, az Endrődi uton lévő 1100 számú ház szabadkézéből eladó. Értekezni ugyanott.